

Normalitzar, a les Balears

El Parlament estudiarà al setembre la Llei de Normalització Lingüística

Obra Cultural pensa que el Parlament balear hauria d'adoptar posicions decidides

/ Oscar Pipkin

Un dels grans desafiaments que el Parlament autonòmic balear haurà d'afrontar, quan al setembre comenci el seu segon període de sessions, serà l'aprovació del projecte de llei de normalització lingüística, que ja va passar el consell de govern el dia 6 de març, i que actualment es troba en tramitació parlamentària, prèvia a la sessió plenària.

Coneixent com és coneixen les actituds presents i passades dels grups parlamentaris de la cambra legislativa autonòmica, socialistes i populars, es normal que els sectors nacionalistes de les Illes es mostrin preocupats per l'articulat final d'aquesta idea.

Josep ROSELLÓ

Això pot explicar l'aparició, aquesta passada setmana, d'un opuscle signat per l'Obra Cultural Balear, en el qual l'entitat ofereix una sèrie de consideracions i de propostes genèriques.

Obra Cultural Balear, que es congratula, «lògicament», per l'elaboració parlamentària de la llei de normalització lingüística, assenyala, tanmateix, que «només podrà compensar-se el temps injustificadament perdut si el resultat final demostra que tots els grups parlamentaris han actuat alliberats de condicionaments anticientífics i electoralistes, i amb el noble i únic propòsit de fer una llei que serveixi per a normalitzar realment l'ús

de la llengua catalana a les Balears».

Tota l'argumentació del text d'Obra Cultural Balear parteix de la consideració de l'estat de «precarietat» i de «desigualtat» en què es troba el català a les Illes, exemplificat en un «inventari incomplet de situacions i actituds adverses», com poden esser l'ús quasi exclusiu del castellà als mitjans de comunicació o la continuada pèrdua de parlants que es produeix a les ciutats.

Obra Cultural Balear entén que «la normalització lingüística només serà possible si és concebuda i planificada com un procés globalitzat i continu» i si, així mateix, les actuacions legislatives són «precises i detallades, defugint l'am-

bigüitat i els enunciats d'intencions i de principis genèrics».

Donada la situació exageradament desigual que hi ha entre el català i el castellà, «l'establiment d'un tracte idèntic per als dos idiomes implicaria acceptar l'estat de discriminació en què es troba actualment el català». Per tant, OCB considera que «perquè la igualtat de dret sigui igualtat de fet, cal que l'idioma discriminat —el català— rebi un tracte de deferència».

Per tot això, Obra Cultural Balear entén que només la instauració de «mesures proteccionistes» podrà evitar la minorització i l'extermi final del català. En el marc legislatiu, aquesta actitud proteccionista s'haurà de traduir en la regulació de l'ús obligatori a tots nivells. «De la mateixa manera que de la consideració constitucional del castellà com a idioma oficial es deriva l'obligatorietat del seu coneixement, la Llei de Normalització ha de determinar que de la proclamació del català com a idioma oficial (...) també han de derivar deures lingüístics per a les institucions i els ciutadans de Balears».

En definitiva, Obra Cultural Balear no fa sinó demanar dels grups parlamentaris que no tinguin por d'establir lleis que imposin obligacions lingüístiques a les institucions públiques, a les empreses i als ciutadans, com ja funcionen a estats com Suïssa, Bèlgica o Canadà, d'un sistema democràtic inqüestionable.

Perquè la introducció d'aquests deures lingüístics permetrà de poder prescindir del bilingüisme institucional sistemàtic, que, tanmateix, afavoreix sempre l'idioma dominant. Ací, encara, el castellà.